

Vragen CDA-fractie

Paragraaf 2.2.1

1.

Waarom wordt door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de “Handreiking inclusief beleid” onvoldoende toegepast? Waarop baseert u de verwachting dat een meer aantrekkelijke vormgeving en een masterclass daar verandering in aan zal brengen? Zal het invoeren van een “gehandicapten en chronisch zieken effectrapportage” niet meer zoden aan de dijk zetten?

Het kabinet heeft in november 2003 besloten dat alle beleid vanuit het Rijk ‘inclusief’ dient te zijn (Kamerstukken II 2003-2004, 26355 nr. 1). Om dit besluit ook daadwerkelijk vorm te geven is een verantwoordelijkheid van alle bewindspersonen. Dat vergt op de diverse beleidsterreinen een flinke inspanning en veelal ook een omslag in het denken. Ook binnen VWS moet een dergelijke omslag gemaakt worden en ingezien worden dat niet meer één directie aangewezen is als verantwoordelijke voor het ‘gehandicaptenbeleid’. Het kost tijd om een dergelijke cultuurverandering te bewerkstelligen maar ik geef daar veel aandacht aan en heb er alle vertrouwen in.

Het aantrekkelijker vormgeven van de handreiking alléén zal uiteraard niet leiden tot een substantiële groei in het gebruik daarvan. De ervaring leert echter wel dat een goed doordachte mix van communicatie- en informatieactiviteiten een sterke impuls kan geven aan de gewenste beleidsveranderingen. De aantrekkelijker vormgegeven handreiking is een onderdeel van een breder pakket van maatregelen. In combinatie met de handreiking bied ik masterclasses aan waarin met beleidsmedewerkers in gesprek wordt gegaan over inclusief beleid en de toepassing ervan op de betreffende beleidsterreinen. Waar nodig vergezeld door betrokkenen uit het veld. Zij kunnen als geen ander aangeven waar en op welke momenten beter rekening kan worden gehouden met de gevolgen van het beleid voor mensen met een beperking. De handreiking en de masterclasses worden op maat geleverd en op strategische momenten en plekken ingezet, om zodoende het effect ervan te vergroten. In mijn communicatie-activiteiten zal ik gebruik maken van de uitkomsten van de kosten-baten-analyse die momenteel wordt uitgevoerd en van de gegevens die de participatiemonitor gaat opleveren. De ervaring leert dat juist een mix van communicatie- en informatieactiviteiten een sterke impuls kan geven aan het voeren van inclusief beleid. De handreiking zal ik u separaat toesturen.

Het inclusief maken van het beleid vraagt uiteraard betrokkenheid van mijn collega-bewindspersonen. Die betrokkenheid is op diverse beleidsterreinen al duidelijk zichtbaar. Zo zijn er speerpunten voor inclusief beleid geformuleerd (Kamerstukken II 2004-2005, 29355, nr. 14). Mijn rol ten aanzien van de beleidsterreinen van andere departementen zie ik als stimulerend, inspirerend, adviserend en makelend. Zo werk ik bijvoorbeeld aan een elektronisch vragenformulier dat een beleidsmedewerker door de juiste vragen heen leidt bij het formuleren van beleid. Voordeel is dat dit vragenformulier in een veel eerder stadium van de beleidsontwikkeling kan worden ingezet dan een effectrapportage achteraf. Een instrument als een verplichte gehandicapten en chronisch zieken effect rapportage (HER) past niet in mijn rolopvatting op dit gebied. Het zou een vergroting van bureaucratie met zich meebrengen. Ik

verkiez ondersteuning en meedenken in een vroeg stadium van het beleidsproces boven een controle achteraf.

2.

Wat is er concreet gedaan aan het verbeteren van de toegankelijkheid van voorzieningen en diensten voor mensen met een zintuiglijke beperking?

Er zijn verschillende acties ondernomen om de informatievoorziening toegankelijker te maken voor mensen met een zintuiglijke beperking:

- Ten aanzien van internet zijn er richtlijnen (www.webrichtlijnen.overheid.nl) ontwikkeld waarmee de toegankelijkheid van internet voor mensen met een visuele beperking gewaarborgd wordt. Een gezamenlijk initiatief van verschillende departementen zal er toe moeten leiden dat de reeds bestaande centrale sites van de departementen op korte termijn toegankelijk zullen zijn.
- Ten aanzien van de publieke en commerciële televisieomroepen kan gemeld worden dat er een onderzoek zal worden uitgevoerd om de omvang en kosten van ondertiteling in kaart te brengen, waarbij ook aandacht besteed wordt aan de regionale omroepen. De publieke omroep heeft in 2004 62% van haar programma's ondertiteld. Sinds april 2004 worden via teletekst alle Postbus 51 spotjes ondertiteld.
- Schriftelijke overheidsinformatie voor blinden en slechtzienden wordt sinds begin 2005 aangeboden op zogenaamde daisy-cd's (CD-roms die ook worden gebruikt voor gesproken boeken en tijdschriften).
- Het rijk financiert het Nederlands Gebarencentrum.
- Zonmw laat diverse onderzoeken verrichten naar mogelijkheden om de maatschappelijke participatie van mensen met een visuele beperking te verbeteren.

3.

Bent u voornemens om in het kader van het terugdringen van administratieve lastendruk niet alleen het terugdringen van verschillende indicaties naast elkaar aan te pakken, maar ook de frequentie ervan voor mensen met een stabiele beperking, bijvoorbeeld mensen die rolstoelafhankelijk of blind zijn?

Vanuit de individuele burger geredeneerd is het zeer omslachtig om voor iedere voorziening of dienst weer opnieuw te worden geïndiceerd. Geprobeerd wordt om dit zoveel als mogelijk te voorkomen. Op 21 maart jl. heb ik samen met de Staatssecretaris van SZW de Kamer een brief gestuurd (Kamerstukken II 2005-2006, 29515 nr 134) waarin het voornemen staat de bureaucratie rond het aanvragen van voorzieningen via indicatiestellingen te vereenvoudigen. De problematiek rond herindicaties vormt hier een onderdeel van. De klacht is dat reeds beschikbare gegevens bij de ene instantie, niet worden gebruikt bij een andere instantie. Daarnaast moeten aanvragers per aanvraag een uitgebreid aanvraagformulier invullen, wat veel 'dubbel' werk veroorzaakt. Een derde klacht is dat reeds bij een instantie beschikbare gegevens, bij herindicatie opnieuw worden opgevraagd. In de brief van 21 maart jl. is aangekondigd dat er maatregelen worden ontwikkeld om hier wat aan te gaan doen. Onder andere wordt een gezamenlijk aanvraagformulier ontwikkeld, daarnaast wordt door middel van pilots onderzocht of instanties beter kunnen gaan samenwerken rond één cliënt en daarmee dubbelingen kunnen voorkomen, en tot slot wordt uitgezocht onder welke voorwaarden en op welke wijze het cliëntendossier van de ene organisatie

uitgewisseld kan worden met een andere organisatie. De wettelijke voorschriften op het gebied van privacy zullen hierbij een belangrijke rol spelen. Ook in het kader van het Jong-thema “harmoniseren indicatiestelling” lopen pilots om de indicatiestelling onderwijs-(jeugd)zorg te stroomlijnen.

BZK

4.

Gebouwen en diensten moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Is de aanbieder verantwoordelijk voor de toegankelijkheid van diensten? Zouden bijvoorbeeld gemeentehuizen, ziekenhuizen en andere openbare voorzieningen niet moeten beschikken over een teksttelefoon?

Alle gebouwen dienen tenminste te voldoen aan algemene toegankelijkheidseisen zoals geformuleerd in het Bouwbesluit 2003. Aan nieuwbouw wordt bijvoorbeeld specifieke eisen ten aanzien van rolstoeltoegankelijkheid gesteld. Gebouweigenaren zijn, behoudens de voorschriften van het Bouwbesluit 2003, zelf verantwoordelijk voor de toegankelijkheid van hun gebouwen. Inzake de toegankelijkheid van goederen en diensten in relatie tot de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (Wgbh/cz) zal ik u voor de zomer informeren. Aanbieders van goederen en diensten zijn op dit moment niet verantwoordelijk voor de toegankelijkheid daarvan. De door u naar voren gebrachte teksttelefoon is één van de oplossingen waarvoor gekozen kan worden om informatie over te brengen. Het is aan de aanbieders een voor hun dagelijkse praktijk goede oplossing te kiezen, het aanbieden van digitale of schriftelijke informatie behoort daarbij tot de mogelijkheden.

5.

Gehandicapte mensen voelen zich vaker onveilig op straat. Heeft u zicht op het aantal gehandicapte slachtoffers van misdrijven op straat? Wordt dit geregistreerd als een slachtoffer aangifte doet?

Binnen het door de politie gehanteerde registratiesysteem wordt hier niet op geregistreerd. Er zijn derhalve geen cijfers beschikbaar. Informatie over een handicap van degene die aangifte doet of die het slachtoffer is van een misdrijf kan eventueel in de zogenoemde 'vrije tekst' van een aangifte worden vermeld.

BuiZa

6.

In opdracht van de Raad van Europa wordt een onderzoek gedaan met als onderwerp “community living for disabled children”. Participeert Nederland in dit onderzoek en zo neen, wat is daarvan de reden?

In opdracht van de Raad van Europa (de Ad Hoc Group of Experts on Community Living (Deinstitutionalisation) of children with disabilities) wordt een onderzoek over "community living for disabled children" uitgevoerd. Nederland neemt deel aan dit onderzoek en heeft tevens een expert voorgedragen voor deelname aan de betreffende werkgroep.

EZ

7.

Het ministerie van Economische Zaken heeft toegankelijkheid van internet als speerpunt van beleid, maar richt zich vooral op het bedrijfsleven in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Wanneer zijn alle internetsites die door de overheid of met behulp van overheidsfinanciën worden gelanceerd volledig drempelvrij voor mensen met een beperking? Waarom heeft zelfs de interventie van de Taskforce in de richting van de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) niet tot concrete afspraken geleid?

Tijdens het Algemeen Overleg van 12 april 2006 over toegankelijkheid van overheidswebsites is door minister Pechtold toegezegd dat hij nog voor de zomer een voorstel zal inbrengen in de ministerraad. Het voorstel omvat de volgende punten:

- Websites van kerndepartementen zijn eind 2006 toegankelijk
- Bestaande websites implementeren toegankelijkheidsrichtlijnen bij de vernieuwing van de website. Dit kan gezien de levensduur van websites in 2010 zijn gerealiseerd.
- De toegankelijkheid van overheidswebsites conform de normen moet door het verantwoordelijke ministerie worden aangetoond.
- Er komt een voorranglijst van rijksoverheidswebsites die vanwege het grote inhoudelijke belang of de hoeveelheid raadplegingen op korte termijn aan de toegankelijkheidsrichtlijnen moeten voldoen.

Verder heeft de Rijksvoorlichtingsdienst in het kader van het project Begrijpelijke Overheid regelmatig contact met de Taskforce Handicap en Samenleving, om te komen tot afspraken over de begrijpelijkheid van overheidsinformatie. Daaruit zijn verschillende initiatieven voortgekomen. Zo zijn er diverse brochures die het keurmerk 'Makkelijk lezen' hebben gekregen, er zijn bijeenkomsten georganiseerd om het bewustzijn rond dit onderwerp te vergroten en is er een actieplan gemaakt om medewerkers van de Rijksoverheid te helpen overheidsinformatie begrijpelijker te maken. Het streven naar begrijpelijke overheidsinformatie geldt uiteraard ook voor de overheid op internet.

De toegankelijkheid van de corporate websites van de ministeries wordt in brede zin gewaarborgd via de interdepartementale Stijlgids. Deze Stijlgids is gebaseerd op een aantal rijksbrede afspraken en standaarden, waaronder de Webrichtlijnen (<http://webrichtlijnen.overheid.nl>) en is een handleiding voor de werking en inrichting van websites.

OCW

8.

Is het inzetten van leerlinggebonden financiering ook mogelijk in VAVO-trajecten (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) bij Regionale Opleidingencentra's (ROC's)?

Het is niet mogelijk leerlinggebonden financiering in te zetten voor VAVO-trajecten. Met de invoering van leerlinggebonden financiering in het middelbaar beroepsonderwijs wordt beoogd de doorstroom vanuit het voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs voor deelnemers met een beperking verder te faciliteren en zo de toeleiding tot de arbeidsmarkt te bevorderen.

9.

Is het feit dat AWBZ-indicatiestellers onvoldoende op de hoogte zijn van onderwijs en daarom de richtlijn AWBZ in het onderwijs als ingewikkeld ervaren geen extra reden om snel te komen tot een geïntegreerde indicatiestelling voor onderwijszorg en aanvullende AWBZ-zorg in het onderwijs? Zo neen, waarom niet?

Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) is verantwoordelijk voor de AWBZ-indicatiestelling. Het CIZ heeft zich in de afgelopen periode goed op de hoogte gesteld omtrent de gang van zaken in het onderwijs, heeft ervaring opgedaan met de richtlijn en de werkwijze geüniformeerd. Er is uit dien hoofde dus geen extra reden om snel te komen tot een geïntegreerde indicatiestelling. Wel wordt er momenteel gewerkt aan afstemming en samenwerking tussen indicatiestellingen in het onderwijs en in de AWBZ, in het thema harmonisering indicatiestellingen van Operatie Jong. Doel van het thema is om procedures en trajecten voor de cliënt sterk te vereenvoudigen en te versnellen.

SZW

10.

Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) hanteert een screeninglijst om de arbeidsgeschiktheid te bepalen. In welke mate is deze screeninglijst ook geschikt om te gebruiken bij mensen met een zintuiglijke beperking?

Waarschijnlijk wordt bij deze vraag bedoeld op de methode die het UWV gebruikt om te beoordelen of iemand arbeidsongeschikt is. Deze methode, het Claim Beoordelings- en Borgingssysteem CBBS, beziet eerst de mogelijkheden die iemand met een bepaalde ziekte of handicap nog heeft om te kunnen functioneren. Deze functionele mogelijkheden worden vervolgens afgezet tegen de eisen die in een bepaalde functie aan de werknemer gesteld worden. Gegeven de mogelijkheden en beperkingen van de werknemer, wordt met behulp van het CBBS onderzocht welke functies iemand kan vervullen en hoeveel hij daarmee kan verdienen. Dit laatste geeft de mate van arbeidsongeschiktheid weer.

Het CBBS kan bij iedere ziekte of handicap gebruikt worden, dus ook bij mensen met een zintuiglijke beperking.

VenW

11.

Op NS-stations worden bij regelmaat mededelingen gedaan via de omroepinstallatie. Kunt u bewerkstelligen dat de NS wijzigingen en mededelingen ook zichtbaar maakt in tekst, zodat deze informatie ook toegankelijk wordt voor doven en slechthorenden?

Om de toegankelijkheid van het spoorvervoer te verbeteren heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat NS en ProRail in de concessies voorgeschreven om een stappenplan op te stellen om uiterlijk in 2030 te komen tot een toegankelijk spoorstelsel. De informatievoorziening voor doven en slechthorenden is een onderdeel van dit toegankelijk spoorstelsel. In het implementatieplan toegankelijkheid dat door NS en ProRail voor 1 juli a.s. aan de minister van

V&W wordt aangeboden, zal tevens worden aangegeven op welke termijn de informatievoorziening toegankelijk wordt voor doven en slechthorenden.

VROM

12.

In hoeverre zijn eigenaren van openbare gebouwen ook verplicht deze toegankelijk te maken voor mensen met een communicatieve beperking?

Het Bouwbesluit 2003 kent geen specifieke voorschriften voor de toegankelijkheid van gebouwen voor mensen met een communicatieve beperking. De lokale bouwverordening bevat voorschriften voor de vluchtwegaanduiding die, door o.a. toepassing van pictogrammen, mede bijdraagt aan de toegankelijkheid en veiligheid van gebouwen voor doven en slechthorenden

VWS

13.

Welke IQ-grenzen worden gehanteerd bij het bepalen van de categorie licht verstandelijk gehandicapten (LVG)? Wanneer wordt het verbeterplan indicatie LVG naar de Kamer gestuurd? Wie gaat na 1 januari 2007 de zorg leveren aan de geïndiceerde LVG jeugdigen?

Bij de indicatiestelling voor de categorie licht verstandelijk gehandicapten (LVG) worden formeel de IQ-grenzen van 50 tot 70/75 gehanteerd. Vanuit de praktijk van de indicatiestelling is de laatste jaren meer en meer gebleken dat voor een bepaalde groep met bijkomende problemen de bovengrens hoger zou moeten liggen. Om de indicatiepraktijk daartoe beter uit te rusten heeft de sector een voorstel voor een screeningsinstrumentarium voorgelegd. Het voorstel gaat ervan uit dat wanneer bij een cliënt een IQ tussen 70/75 en 85 wordt gemeten, er toch sprake kan zijn van een (licht) verstandelijke handicap, indien er tevens sprake is van beperkingen in het leervermogen en/of van beperkingen in het sociaal aanpassingsvermogen, waarbij in beide gevallen daarbij sprake moet zijn van chroniciteit.

Het instrument dat het veld heeft voorgesteld, heb ik ter toetsing aan het College voor Zorgverzekeringen voorgelegd. Het CVZ is van oordeel dat het voorgestelde instrument voor de beoordeling van LVG-jeugdigen met meervoudige problematiek een goede aanzet is om te komen tot een zo objectief mogelijke beoordeling of de verzekerde in aanmerking komt voor AWBZ-gefinancierde zorg op basis van de grondslag verstandelijke handicap. Het belangrijkste punt van aandacht is dat als een beperkt sociaal aanpassingsvermogen aan de orde is, dit het gevolg moet zijn van problemen in het cognitief functioneren, en niet ten gevolge van opvoedkundige problematiek. Het instrument differentieert daarop nog niet voldoende. Desondanks is het CVZ van oordeel dat het instrument een nu al in de praktijk bruikbaar instrument is, dat nog wel verdere verbetering behoeft.

Ik heb besloten het CVZ-advies over te nemen. Per brief zal ik de Kamer daarover binnenkort nader informeren.

De zorg aan de geïndiceerde LVG jeugdigen zal ook na 1 januari 2007 geleverd worden door de gespecialiseerde LVG-instellingen binnen de AWBZ.

14.

Welke 5 initiatieven zijn voortgekomen uit het plan van aanpak "Optimalisering zorgaanbod" en wat is er op dit moment concreet gerealiseerd?

Het plan van aanpak 'Optimalisering zorgaanbod' staat voor een verbetering van de residentiële zorg voor jeugdigen, meer beveiliging rond de behandeling van jeugdigen, meer ambulante zorg aan gezinnen, meer intersectorale zorgprogramma's.

Concreet zijn de volgende initiatieven van start gegaan:

- Besloten groep Horizon; 10 plaatsen beschikbaar sinds mei 2005;
- Hand in Hand; 10 plaatsen bij jongerenhuis Harreveld en 8 plaatsen bij Horizon. In juli 2006 komen er nog 8 plaatsen bij in Horizon;
- Paljas Plus; twee locaties in Brabant met ieder 30 besloten plaatsen, gestart in oktober 2005;
- De Koppeling; Amsterdam, betreft 24 plaatsen jeugdzorg en 16 plaatsen GGZ, start eind 2006;
- Hoenderloo Groep; vooralsnog 15 plaatsen gestart maar met een groei naar in totaal 50 plaatsen in de Kop van Deelen.

In januari 2007 wil ik dat er in totaal 140 plaatsen aan extra residentiële jeugdzorgcapaciteit gerealiseerd zijn. Ik ben nu in gesprek met provincies en zorgaanbieders voor verdere uitbreiding, vooral in de Randstad. Daarnaast kijk ik naar de mogelijkheden tot landelijke implementatie van intensief ambulante programma's.

15.

Op welke wijze krijgen gehandicapten en chronisch zieken objectieve informatie over de kwaliteit, beschikbaarheid, bruikbaarheid en prijs van hulpmiddelen?

Veel informatie over hulpmiddelen is te vinden op het internet.

Het Kenniscentrum voor Revalidatie en Handicap (IRV) beantwoordt vragen van gebruikers van hulpmiddelen. Door het KBOH (een onafhankelijk kennis- en informatiecentrum voor hulpmiddelen en bijbehorende diensten) en de Federatie Slechtziendenbelang (FSB) wordt een informatiewijzer voor slechtzienden en blinden ontwikkeld.

Daarnaast is er de site www.handy-wijzer.nl met informatie over hulpmiddelen en de vergoedingsmogelijkheden daarvan.

Het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) te Diemen is als pakketbeheerder een belangrijke bron van onafhankelijke informatie over hulpmiddelen. Bij het CVZ zijn onder andere de hulpmiddelenkompassen ontwikkeld (www.cvzkompassen.nl/hk). Deze kompassen bieden nuttige en onafhankelijke informatie voor de gebruiker van verschillende hulpmiddelen (steunkousen, stomamaterialen etc.).

Het ministerie van VWS subsidieert verschillende projecten die zich toeleggen op de informatievoorziening over hulpmiddelen:

- De hoorwijzer (www.hoorwijzer.nl); een project van de Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden;
- De ontwikkeling van keuzeondersteunende informatie voor gebruikers van alarmeringsapparatuur door het KBOH.

Paragraaf 2.2.3

16.

De Taskforce Handicap en Samenleving heeft als taak om maatschappelijke veranderingen in gang te zetten, maar met welke concrete zaken heeft de overheid zijn voorbeeldfunctie op het gebied van gelijke behandeling en inclusief beleid vorm gegeven?

Inzake de voorbeeldfunctie van de overheid op het gebied van gelijke behandeling en inclusief beleid kan de verbetering van de toegankelijkheid van overheidsinformatie genoemd worden. Zo worden sinds april 2004 via teletekst alle Postbus 51 spotjes ondertiteld. Voor blinden en slechtzienden wordt sinds begin 2005 samengewerkt met de Federatie Nederlandse Blindenbibliotheken waardoor overheidsbrochures kunnen worden aangeboden op zogenaamde daisy-cd's. Daisy-cd's zijn CD-roms die ook worden gebruikt voor gesproken boeken en tijdschriften.

Op het gebied van personeelsbeleid zijn de volgende acties te onderscheiden:

- De investeringen in de reïntegratie van arbeidsongeschikte (voormalig) medewerkers.
- De lage en nog steeds dalende instroom vanuit de overheid naar de WAO (0,51% in 2004).
- De ontwikkeling van een integrale aanpak van een zogeheten diversiteitsbeleid voor het Rijk, waarin ook de arbeidsparticipatie van mensen met een beperking een plaats zal krijgen. Er zijn binnen het Rijk verschillende (afgeronde, lopende en voorgenomen) activiteiten gericht op een grotere vertegenwoordiging van bepaalde (doel)groepen in het personeelsbestand van het Rijk. Vanuit de werkgeversrol leeft de groeiende behoefte om deze activiteiten in een samenhangend kader te plaatsen.

Daarnaast kan de uitbreiding van de Wgbh/cz hier genoemd worden. Inzake het terrein wonen kunt u de tweede helft van dit jaar het uitbreidingsvoorstel tegemoet zien. Met betrekking tot uitbreiding voor de overige gronden zal ik u voor de zomer per brief nader informeren.

Paragraaf 2.2.4

17.

Kunt u de evaluatierapporten van de belangenorganisaties aan de Kamer sturen?

Als bijlage stuur ik u de gezamenlijke reactie van het Gestructureerd overleg gehandicaptenbeleid (GOG) van 5 april 2006.

18.

Waarom gaan de belangenorganisaties niet in op de vraag in hoeverre het werk van de Taskforce Handicap en Samenleving heeft bijgedragen tot een verandering in het maatschappelijk bewustzijn, daar zij toch de organisaties zijn die de resultaten daarvan het eerst zouden moeten merken?

De belangenorganisaties zijn positief over de eerste resultaten van de Taskforce en vinden dat er goede initiatieven in gang zijn gezet.

19.

Wat is uw mening ten aanzien van de suggestie van belangenorganisaties om de staatssecretaris van VWS als coördinerend bewindspersoon (tijdelijk) verregaande bevoegdheden te geven, om andere bewindspersonen dwingend de manier van inclusief denken op te leggen?

Het kabinet heeft in november 2003 besloten dat alle beleid vanuit het Rijk 'inclusief' dient te zijn. Om dit besluit ook daadwerkelijk vorm te geven is een verantwoordelijkheid van alle bewindspersonen. Dat vergt een flinke inspanning en soms ook een omslag in het denken. Bewindspersonen pakken dit overigens ook op. Zo heeft een aantal van hen speerpunten voor inclusief beleid geformuleerd (Kamerstukken II 2004-2005, 29355, nr. 14).

Ik zie mijn rol daarbij als stimulerend, inspirerend, adviserend en makelend. Ik verkies ondersteuning en meedenken in een vroeg stadium boven controle achteraf. Ik heb daarvoor een pakket aan instrumenten ontwikkeld. Bijvoorbeeld een elektronisch vragenformulier dat een beleidsmedewerker door de juiste vragen heen leidt bij het formuleren van beleid. Dit vragenformulier wordt op dit moment ontwikkeld.

20.

Wat is uw reactie op het standpunt van de belangenorganisaties dat het voorbereiden van inclusief beleid niet mag leiden tot een vermindering van bestaande voorzieningen?

Inclusief beleid is beleid, waarbij in alle fases van de beleidscyclus rekening wordt gehouden met verschillen tussen mensen en waarbij het met name gaat om de verschillen tussen mensen met en zonder beperkingen. In het geval dat inclusief beleid bepaalde specifieke voorzieningen overbodig maakt, kunnen deze vanzelfsprekend vervallen; waar specifieke voorzieningen noodzakelijk zijn, maken deze onderdeel uit van het reguliere beleid.

Paragraaf 2.3

21.

Het kabinet wil uitbreiding van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ). Kunt u aangeven op welke termijn dit voor de diverse werkingsgebieden moet zijn gerealiseerd?

Op het voorstel tot uitbreiding van de Wgbh/cz met het terrein wonen hebben de Minister van VROM en ik advies ontvangen van de Raad van State. De Minister van Verkeer en Waterstaat zal u in mei apart informeren over de conclusies ten aanzien van de inwerkingtreding voor het openbaar vervoer van de Wgbh/cz, waaronder een tijdplanning. Een beoordeling van de wenselijkheid en mogelijkheden van uitbreiding van de Wgbh/cz met funderend onderwijs is opgenomen in de uitwerkingsagenda "Vernieuwing speciale leerlingenzorg PO/VO", welke was toegevoegd aan de notitie "Vernieuwing van de zorgstructuren in het funderend onderwijs" (Kamerstukken II 2004-2005, 27728 nr. 85). Met betrekking tot de overige gronden zal ik u voor de zomer per brief nader informeren.

Vragen PvdA-fractie

22.

In het actieplan wordt een analyse van de knelpunten en algemene doelen gegeven. Waar het echter aan ontbreekt zijn concrete acties en doelstellingen om verbetering te bereiken. Verwacht u dat de genoemde acties tot het veelomvattende doel “een samenleving die voor iedereen toegankelijk is” zal leiden? Zo neen, waar is intensivering nodig, wat voor actie moet daarop worden ondernomen en wat gaat u doen om dat te realiseren?

De concrete acties van het kabinet staan beschreven in mijn brief van 11 april 2005 (Kamerstukken II 2004-2005, 29355, nr. 14). Als speerpunten worden daarin benoemd: het kiezen op afstand; toegankelijkheid van woningen als onderdeel van het Grotestedenbeleid; vermindering administratieve lasten voor de burgers; herijking van het zorgstelsel in het primair en voortgezet onderwijs; invoering van de leerlinggebonden financiering in het mbo; reïntegratie voor jonggehandicapten; inkomensbescherming van arbeidsongeschikte werknemers en jonggehandicapten; invoeren van een voor alle gebruikers vriendelijke OV-chipkaart; formulering van regelgeving over de levering van diensten voor passagiers met beperkte mobiliteit op de luchthaven; uitbreiding van de Wgbh/cz met het domein wonen; toename van het aantal nultreden-woningen; tot stand brengen van een multidisciplinaire beoordeling achter één loket in de jeugdzorg; het creëren van een alternatief zorgaanbod voor jeugdigen met ernstige gedragsproblemen.

Voor het uiteindelijke veelomvattende doel “een samenleving die voor iedereen toegankelijk is” is een cultuurverandering noodzakelijk. In dat kader is ook het werk van de Taskforce Handicap en Samenleving van belang. De Taskforce probeert het maatschappelijk bewustwordingsproces inzake de positie van mensen met beperkingen in deze samenleving, op gang te brengen. Gezien het grote aantal initiatieven dat op dit moment loopt, zijn intensiveringen mijns inziens op dit moment weinig zinvol.

23.

Er wordt medegedeeld dat informatie over de inspanningen van de verschillende ministeries ten aanzien van mensen met een beperking is verzameld. Uit deze omschrijving blijkt een reactieve houding van de coördinerend bewindspersoon ten aanzien van de inspanningen van haar collega-bewindspersonen op dit onderwerp. Wat doet u om collega-bewindspersonen alert te maken op knelpunten waarmee mensen met een beperking worden geconfronteerd? Wat doet u om nieuwe knelpunten te voorkomen; bijvoorbeeld bij de nieuwe dienstregeling van de NS? Houdt u actief de vinger aan de pols?

De bedoeling van inclusief beleid is dat in alle beleidsdossiers rekening wordt gehouden met de verschillen tussen mensen en dan met name met de verschillen voor wat betreft mogelijkheden en beperkingen van mensen. Iedere bewindspersoon doet dat op haar/zijn eigen terrein en draagt daarvoor zelf de verantwoordelijkheid. Indien bijvoorbeeld door belangenorganisaties wordt geconstateerd dat ergens knelpunten zijn, dan wordt deze informatie onder de aandacht gebracht van het betreffende departement. Zonder in de verantwoordelijkheid van andere bewindspersonen te treden, kan ik wel pleiten voor een andere benadering waarmee wel een oplossing wordt geboden. Ik zie het als mijn verantwoordelijkheid dit soort zaken goed te volgen en vinger aan de pols te houden totdat de problemen zijn opgelost.

De primaire verantwoordelijkheid voor de dienstregeling van de NS ligt bij die organisatie en het ministerie van VenW. De hiervoor genoemde afspraak geldt ook hier.

Paragraaf 2.1

24.

Wat heeft de Taskforce Handicap en Samenleving tot nu toe concreet bereikt? Welke goede voorbeelden en antwoorden voor concrete problemen zijn inmiddels aangepakt en geïmplementeerd door concreet kabinetsbeleid?

De Taskforce Handicap en Samenleving heeft tot taak de mentaliteit van de samenleving waar het de positie van mensen met beperkingen aan gaat, te veranderen. De Taskforce dient mensen en organisaties te stimuleren om na te denken over de manier waarop de positie van mensen met beperkingen kan worden verbeterd. Het gaat hierbij om een mentaliteitsverandering van de samenleving en minder om nieuw beleid van het kabinet. Ik noem hier enkele van de concrete resultaten van de Taskforce maar verwijst u voor een volledig overzicht naar de eerste rapportage van de Taskforce:

- De cursussen over een betere omgang van medewerkers van openbaar vervoerbedrijven met mensen met een handicap die bij Connexxion en NS worden verzorgd;
- De verschillende debatten, die op zich zelf geen concreet resultaat vormen maar die zeker aanleiding kunnen geven tot goede initiatieven;
- De aandacht voor mensen met een beperking bij de brandweezorg en de noodzakelijke aanpassing voor de opvang bij rampen.

Implementatie in concreet kabinetsbeleid is alleen van belang als blijkt dat wetten of regelingen de gewenste veranderingen in de weg staan. Als dat het geval is dan zal dat zeker door de Taskforce onder de aandacht van het kabinet gebracht worden.

25.

Welk budget is gemoeid met het instellen en de activiteiten van de Taskforce Handicap en Samenleving?

Voor de werkzaamheden van de Taskforce Handicap en Samenleving is nu een bedrag van €600.000 per jaar beschikbaar tot en met 31 maart 2007. Daarnaast kan door de verschillende departementen een aanvullende subsidie worden verstrekt voor een specifieke activiteit.

26.

Hoeveel budget is in 2006 toegevoegd met het oog op het beter bereiken van de landelijke media en wat zijn de resultaten hiervan tot nu toe?

Met de Taskforce is afgesproken dat een extra subsidie zal worden gegeven om de functie communicatie beter in te vullen.

27.

Op welke wijze ondersteunt u de inzet van de Taskforce om te komen tot een positievere beeldvorming ten aanzien van mensen met een handicap of chronische ziekte met concreet nieuw beleid?

Naast financiële ondersteuning van de activiteiten van de Taskforce vindt geregeld overleg met hen plaats om te zien op welke terreinen acties worden ondernomen. Waar mogelijk worden die ondersteund of gestroomlijnd met andere activiteiten. Zo was ik aanwezig bij een debat waarbij belangenorganisaties en een lokale overheid deelnamen om te komen tot inclusief beleid op lokaal niveau. Ik kon daaraan bijdragen vanuit mijn verantwoordelijkheid voor het voorbereiden van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Zo was ook de constatering dat er mogelijk problemen zijn voor mensen met beperkingen in het geval van rampen aanleiding voor de minister van BZK om met de voorzitter van de Taskforce te overleggen over de manier waarop dit verbeterd zou kunnen worden. De hier uit voortgekomen ideeën zullen door deze minister verder worden uitgewerkt en sluiten overigens aan bij de initiatieven van BZK om te komen tot een gerichte alarmering via cell-broadcasting.

28.

Hoe worden de ervaringen (good practices) en aanbevelingen van de Taskforce op de verschillende maatschappelijke terreinen verder verwerkt in beleid en geïmplementeerd?

De Taskforce stimuleert mensen en organisaties om na te denken over de manier waarop de positie van mensen met beperkingen kan worden verbeterd. In de meeste gevallen gaat het om zaken waarvoor geen wettelijke belemmeringen aanwezig zijn. Door publiciteit en het beschikbaar stellen van de good-practices die de Taskforce verzamelt, worden deze voorbeelden verder verspreid. Een goed voorbeeld van een dergelijke good-practice die aanleiding heeft gegeven tot vervolgacties is de wijze waarop in de gemeente De Bilt aandacht wordt besteed aan de positie van mensen met beperkingen bij optreden van rampen en bij brand. De naar aanleiding van deze good-practice gevoerde vervolggesprekken met verantwoordelijke autoriteiten, hebben tot meer aandacht voor dit onderwerp geleid.

De Taskforce richt zich op een mentaliteitsverandering in de samenleving en minder op nieuw beleid van het kabinet. Als echter een wijziging van wetten of regelingen noodzakelijk is, zal dat zeker onder de aandacht van het kabinet worden gebracht, maar tot op heden is dat niet gebeurd.

29.

Op welke wijze beoordeelt de Taskforce de knelpunten genoemd in het Actieplan Gelijke Behandeling en op welke wijze is het kabinet gehouden zich uit te spreken over deze beoordeling en (indien gewenst) het beleid aan te passen?

De Taskforce heeft tot taak het maatschappelijk bewustzijn te bevorderen over de positie van mensen met beperkingen. In de opdracht is onder andere meegegeven ook te zien naar de knelpunten. De knelpunten geven namelijk een goed beeld van zaken waar mensen met beperkingen tegen aan lopen. De Taskforce kiest in principe voor die terreinen waar de expertise van de leden ligt en waar binnen bestaande regelingen veranderingen mogelijk zijn. Hier is namelijk op korte termijn de grootste winst te halen.

30.

Hoe wordt de Kamer van deze uitwerking op basis van ervaringen en aanbevelingen op de hoogte gehouden?

De eerst volgende rapportage van de Taskforce zal ik de Kamer toesturen.

Paragraaf 2.2

31.

Geloof u werkelijk dat een aantrekkelijker vormgeving van de handreiking inclusief beleid, tot een groter gebruik zal leiden? Waaruit meent u dit af te mogen leiden?

Nee, het aantrekkelijker vormgeven van de handreiking alléén zal uiteraard niet leiden tot een substantiële groei in het gebruik. De ervaring leert dat een goed doordachte mix van communicatie- en informatieactiviteiten wel een sterke impuls kan geven. De aantrekkelijker vormgegeven handreiking is een onderdeel van een breder pakket van maatregelen. In combinatie met de handreiking bied ik masterclasses aan. Hierin wordt met beleidsmedewerkers in gesprek gegaan over inclusief beleid en de toepassing ervan op de betreffende beleidsterreinen. Waar nodig vergezeld door betrokkenen uit het veld. Zij kunnen als geen ander aangeven waar en op welke momenten beter rekening kan worden gehouden met de gevolgen van het beleid voor mensen met een beperking. De handreiking en de masterclasses worden op maat geleverd en op strategische momenten en plekken ingezet, om zodoende het effect ervan te vergroten. De uitkomsten van een kosten-baten-analyse die momenteel wordt uitgevoerd en gegevens die de participatiemonitor gaat opleveren zijn daarbij van belang. De handreiking zal ik u separaat toesturen.

32

De ingezette top-down benadering met het doel inclusief denken bij beleidsmakers te ontwikkelen lijkt niet te werken ook de “handreiking inclusief beleid” levert nog onvoldoende resultaat meldt deze tussentijdse rapportage. Waarom gaat het kabinet niet met spoed over tot het uitbreiden van de WGBH/CZ, waardoor mensen met een beperking een afdwingbaar recht krijgen op een inclusieve samenleving?

De Wgbh/cz maakt het mensen met een beperking op de in de wet omschreven terreinen mogelijk gelijke behandeling af te dwingen. Inclusief beleid blijft daarnaast noodzakelijk omdat ook de door de overheid in gang gezette initiatieven geen belemmeringen mogen opwerpen voor mensen met beperkingen.

33.

Is overwogen om een effectrapportage met het oog op inclusie van mensen met een beperking in te stellen voor alle nieuwe beleidsregels? Wat zijn de overwegingen van het kabinet hieromtrent?

Ik zie mijn rol in het bevorderen van inclusief beleid als stimulerend, inspirerend, adviserend en makelend. Ik verkies ondersteuning en meedenken in een vroeg stadium boven controle achteraf. Ik heb daarvoor een pakket aan maatregelen. Een onderdeel daarvan is bijvoorbeeld een elektronisch vragenformulier dat een beleidsmedewerker door de juiste vragen heen leidt bij het formuleren van beleid. Dit vragenformulier wordt op dit moment ontwikkeld. Voordeel is dat dit vragenformulier in een veel eerder stadium van de beleidsontwikkeling kan worden ingezet dan een effectrapportage achteraf. Een instrument als een verplichte gehandicapten effectrapportage (HER) past niet in mijn rolopvatting op dit gebied. Het zou bovendien een vergroting van bureaucratie met zich meebrengen.

34.

Is het waar dat de Raad van Europa bezig is met een onderzoek over “community living for disabled children”? Deelt u de mening dat een dergelijk onderzoek waardevolle informatie op kan leveren om tot inclusief beleid te komen? Hoe participeert de Nederlandse overheid in dit onderzoek en op welke wijze wordt de opgedane kennis gebruikt?

Ja. In opdracht van de Raad van Europa (de Ad Hoc Group of Experts on Community Living (Deinstitutionalisation) of children with disabilities) wordt een onderzoek over "community living for disabled children" uitgevoerd. Nederland neemt deel aan dit onderzoek. Het onderzoek beschrijft het beleid ten aanzien van kinderen met beperkingen in de 29 participerende landen, tevens worden verschillende goede praktijkvoorbeelden voor inclusief beleid beschreven. De resultaten van het onderzoek zal Nederland als bouwsteen kunnen gebruiken bij het verder uitwerken van inclusief beleid ten aanzien van community living voor kinderen met beperkingen.

Paragraaf 2.2.2

35.

Op welke wijze houdt het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, als coördinerend ministerie, toezicht op de voortgang en implementatie van toezeggingen gedaan door de verschillende departementen om inclusief beleid tot stand te brengen en met belangrijke toevoegingen te komen? Vervult het ministerie hierin een voldoende proactieve rol?

Het kabinet heeft november 2003 besloten dat alle beleid vanuit het Rijk ‘inclusief’ dient te zijn. Om dit besluit ook daadwerkelijk vorm te geven is een verantwoordelijkheid van alle bewindspersonen. Dat vergt een flinke inspanning en soms ook een omslag in het denken. Bewindspersonen pakken dit overigens ook op. Zo zijn diverse speerpunten voor inclusief beleid geformuleerd (Kamerstukken II 2004-2005, 29355, nr. 14). De Kamer wordt over de voortgang op deze speerpunten en een aantal andere terreinen op de hoogte gehouden. Dit vindt plaats in het verkeer tussen de betreffende bewindspersonen en uw Kamer, maar ook in de voortgangsrapportage rond het actieplan die onder mijn coördinatie is opgesteld. Ook komt het regelmatig voor dat belangenorganisaties de vakdepartementen informeren over knelpunten. Wanneer geen bevredigende oplossing wordt gevonden, melden de belangenorganisaties mij dit. Waar nodig, en zonder in de verantwoordelijkheid van andere bewindspersonen te treden, neem ik contact op om dit probleem nogmaals onder de aandacht te brengen en waar nodig pleit ik voor een andere benadering.

BZK

36.

Hoe schat u de gevolgen in van alle maatregelen die genomen worden op het terrein van stemmen in een willekeurig stemlokaal en internet-telefoonstemmen ten aanzien van de voortvarendheid waarmee bestaande stemlokalen toegankelijk, bereikbaar en bruikbaar worden gemaakt? Op welke wijze worden mogelijk ongewenste gevolgen voorkomen?

De regeling inzake stemmen in een willekeurig stemlokaal (SWS) kan bijdragen aan verbeterde toegang tot het stemproces voor gehandicapten. SWS biedt gemeenten de mogelijkheid in bepaalde stemlokalen additionele voorzieningen voor gehandicapten te treffen en dergelijke voorzieningen via voorlichting uitgebreid onder de aandacht van de kiezers te brengen. Voorts maakt SWS het voor gemeenten eenvoudig om via het inzetten van mobiele stembureaus de toegankelijkheid van het stemproces voor deze groepen te vergroten. Internet en telefoonstemmen zijn vooralsnog vormen van stemmen die alleen relevant zijn voor kiezers die in het buitenland verblijven. Deze vormen van stemmen hebben derhalve geen invloed op de toegang tot stemlokalen in Nederland.

37.

Zijn er nog andere initiatieven om de dienstverlening door lokale overheden bruikbaar te maken voor mensen met een beperking?

Naast de aandacht die van de lokale overheden is gevraagd voor de toegankelijkheid van stembureaus voor personen met een handicap (zie het antwoord op de voorgaande vraag) en de richtlijnen die zijn opgesteld voor de toegankelijkheid van internet sites (zie het antwoord op de volgende vraag) ligt de prioriteit in de contacten tussen het ministerie van BZK en de provinciale en lokale overheden momenteel bij versterking van de aandacht voor mensen met een beperking in het beleid met betrekking tot de rampenbestrijding en de dienstverlening in dat kader (onder meer door bij het houden van oefeningen hieraan nadrukkelijk aandacht te geven). Van aanvullende initiatieven vanuit het ministerie van BZK richting lokale overheden met betrekking tot toegankelijke dienstverlening is momenteel geen sprake. Wel is bekend dat gemeenten zelf initiatieven ontplooiën op bijvoorbeeld het gebied van digitale dienstverlening.

38.

Zijn alle internetsites van de overheid inmiddels toegankelijk en bruikbaar voor mensen met een beperking? Kunt u een overzicht verstrekken waarin inzichtelijk wordt gemaakt welke vooruitgang de afgelopen jaren op dit terrein is geboekt? Per wanneer voldoen alle overheidssites aan de gestelde eisen?

De rijksoverheid werkt al geruime tijd aan het toegankelijk maken van overheidssites. In juni 2004 is een onderzoek uitgevoerd om te toetsen welke ministeriële sites voldoen aan de internationale toegankelijkheidsrichtlijnen (W3C-richtlijnen). Op dat moment voldeed een klein aantal sites wel en een aantal andere sites niet.

Om toegankelijkheidsaspecten te verbeteren, hebben de ministeries afspraken gemaakt over de vormgeving en inrichting van hun sites. De richtlijnen en afspraken zijn vastgelegd in een interdepartementale Stijlgids.

Tijdens het Algemeen Overleg van 12 april 2006 is door minister Pechtold toegezegd dat de websites van de kerndepartementen eind 2006 toegankelijk zullen zijn. Er wordt daarnaast een voorranglijst van rijksoverheidswebsites gemaakt die vanwege hun grote inhoudelijke belang of de hoeveelheid raadplegingen op korte termijn al aan de toegankelijkheidsrichtlijnen moeten voldoen.

BuiZa

39.

Op welke wijze sluit het VN-verdrag over de rechten van mensen met beperkingen aan op de bestaande standaard regels die door de Verenigde Naties (VN) zijn opgesteld?

Een VN-verdrag ter bevordering van de bescherming van de rechten en waardigheid van personen met een handicap zal complementair zijn ten aanzien van de rechten zoals vastgelegd in de huidige universele mensenrechtenverdragen. Door middel van de bepalingen in dit ontwerpverdrag wordt gepoogd mogelijke obstakels in de uitoefening van de rechten uit deze verdragen door personen met een handicap weg te nemen opdat zij volledig van hun mensenrechten kunnen genieten. Voorts zal het ontwerpverdrag bepaalde zaken, die zijn vastgelegd in niet-juridisch bindende instrumenten, zoals de “Standaardregels voor Gelijke Mogelijkheden voor Mensen met een Handicap” (Standard Rules on the Equalisation of Opportunities for Persons with Disabilities) codificeren.

40.

Wat is de inzet van de regering bij de totstandkoming van dit nieuwe VN-verdrag, neemt zij hierin een voortrekkersrol?

De inzet van de Nederlandse regering is er op gericht om een verdragstekst te krijgen waarin gelijkwaardigheid en non-discriminatie van personen met een handicap centraal staan. De bepalingen van dit ontwerpverdrag dienen de bestaande rechten, zowel burgerlijke en politieke als economische en sociale rechten, voor personen met een handicap te waarborgen. Nederland en de EU streven er in de onderhandelingen naar om mogelijke obstakels voor personen met handicap weg te nemen opdat zij volledig van hun mensenrechten te kunnen genieten. Bij de formuleringen van de verdragsbepalingen wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de algemene mensenrechtenverdragen teneinde conflictueuze bewoordingen in de verscheidene VN-verdragen te vermijden.

EZ

41.

Wat wordt gedaan om het algemeen economisch verkeer, het aanbieden van goederen en diensten, toegankelijker te maken voor mensen met een beperking?

Er bestaan al initiatieven bij aanbieders om goederen en diensten toegankelijk te maken voor mensen met een beperking, al dan niet gestimuleerd vanuit de overheid:

- Er zijn veel initiatieven op het gebied van internettoegankelijkheid;
- Het door het ministerie van EZ opgerichte kenniscentrum ‘Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen Nederland’ ziet het creatief benutten van mogelijkheden om mensen met beperkingen in te zetten voor een beter bedrijfsresultaat, als een actueel onderwerp.
- In verschillende sectoren wordt al gewerkt aan de toegankelijkheid van dienstverlening, zoals bij het betalingsverkeer. Hier hebben de banken, verenigd in de Nederlandse Vereniging van Banken, in overleg met belangenorganisaties richtlijnen ontworpen voor toegankelijke betaal- en pinautomaten. Deze aanbieders anticiperen hiermee op de behoefte van hun klanten.

Het is voor aanbieders van goederen en diensten niet vanzelfsprekend om rekening te houden met de toegankelijkheid. Voor het vergroten van de bewustwording heb ik de Taskforce Handicap en samenleving in het leven geroepen. Een andere manier om de participatie in het algemeen economisch verkeer van mensen met beperkingen te vergroten is het verbeteren van de rechtspositie van mensen met beperkingen zelf. Uitbreiding van de Wgbh/cz met het terrein goederen en diensten is hiervoor een mogelijkheid. Over de planning van de uitbreiding van de Wgbh/cz met de verschillende gronden waaronder het terrein 'aanbieden en diensten' zal ik u voor de zomer nader informeren.

OCW

42.

Wat gaat u doen aan het probleem van kinderen met een leerlinggebonden financiering dat veel scholen kinderen met een handicap niet toelaten?

Het toelatingsbeleid behoort tot de verantwoordelijkheid en bevoegdheid van de school zelf. Indien een reguliere school van mening is dat zij ondanks de extra middelen de betreffende leerling niet kan verzorgen, dan moet de school dit schriftelijk, met redenen omkleed aan de ouders laten weten. Om de toegankelijkheid van het reguliere onderwijs voor kinderen met een leerlinggebonden financiering te bevorderen is een aantal maatregelen getroffen. Het REC heeft de taak om ouders te helpen en ondersteunen bij het vinden van een geschikte reguliere school voor hun kind. Als de ouders bezwaar maken tegen een negatieve toelatingsbeslissing moet de betreffende school verplicht advies vragen van de Adviescommissie Toelating en Begeleiding (ACTB). Tot slot kunnen bij de ACTB ondergebrachte onderwijsconsulenten bemiddelen en helpen in het geval van probleemsituaties.

Desondanks is uit de evaluatie van het zorgsysteem in het funderend onderwijs gebleken dat ouders vaak veel moeite hebben om een reguliere school te vinden die bereid is hun gehandicapte kind op te nemen. Vaak moet men verschillende scholen proberen voordat men succes heeft. Mede naar aanleiding van dit probleem is besloten tot een fundamentele herziening van de zorgstelsels in het funderend onderwijs. In de notitie die op 30 september 2005 aan uw Kamer is gestuurd (Kamerstukken II 2005-2006, 27728 nr. 85) zijn de hoofdlijnen van de herziening beschreven. Voorgesteld wordt schoolbesturen een zorgplicht te geven op grond waarvan zij voor elke leerling die wordt aangemeld of ingeschreven op een school binnen hetzelfde bestuur een passend onderwijsarrangement dienen te ontwikkelen. Indien de school het aanbod niet (volledig) zelf kan bieden moet de school in overleg met scholen in de buurt bekijken hoe het onderwijs kan worden gerealiseerd.

43.

Kan de Kamer binnen een half jaar concrete voorstellen tegemoet zien betreffende mogelijkheden en wenselijkheid om het funderend onderwijs toe te voegen als terrein van de WGBH/CZ? Op welke termijn verwacht u dit terrein te kunnen toevoegen?

Een beoordeling van de wenselijkheid en mogelijkheden van uitbreiding van de Wgbh/cz met funderend onderwijs is opgenomen in de uitwerkingsagenda "Vernieuwing speciale leerlingenzorg PO/VO", die was toegevoegd aan de notitie "Vernieuwing van de zorgstructuren

in het funderend onderwijs”. Deze notitie en agenda heeft u als bijlage bij een brief van 30 september jl. ontvangen van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (Kamerstukken II 2004-2005, 27728 nr. 85). Deze stukken zijn op 2 februari jl. met uw Kamer besproken. Daarbij is toegezegd binnen een half jaar een concrete uitwerking van de voorstellen en de punten op de uitwerkingsagenda op te leveren.

44.

Op welke wijze sluiten normale arrangementen “voorliggende voorzieningen” aan op de zorgvraag tijdens schooluren? Is het mogelijk dat zich hierbij concrete problemen voordoen? Welke maatregelen worden genomen om dit te voorkomen?

De onderwijswetgeving wordt gezien als voorliggende voorziening met betrekking tot de AWBZ. Het speciaal onderwijs voorziet in beperkte mate in persoonlijke verzorging. De formatie die hiervoor beschikbaar is, is gebaseerd op de gemiddelde zorgvraag. In de scholen voor lichamelijk gehandicapte en chronisch zieke kinderen is formatie voor een schoolverpleegkundige aanwezig omdat op deze scholen een concentratie van zorgvragers met een gelijksoortige zorgvraag aanwezig is. Ook deze formatie is gebaseerd op de gemiddelde zorgvraag.

Scholen voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs die niet zijn gericht op kinderen met een lichamelijke handicap of chronische ziekte, hebben geen formatie voor schoolverpleegkundige hulp. Deze scholen worden wel bezocht door leerlingen die ook een lichamelijke handicap of chronische ziekte hebben. Ook reguliere scholen worden soms bezocht door leerlingen die verpleegkundige zorg of persoonlijke verzorging nodig hebben. Het eventuele rugzakje van deze leerlingen bevat middelen ten behoeve van de extra onderwijsondersteuning die deze leerlingen nodig hebben. Het rugzakje bevat geen middelen om de extra benodigde formatie voor zorg te bekostigen. Voor leerlingen met complexe en meervoudige problematiek of ernstige verstandelijke beperkingen is soms extra ondersteunende begeleiding noodzakelijk zowel in de reguliere school als in het speciaal onderwijs.

Met de invoering van de richtlijn “afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs” in augustus 2004 is geregeld hoeveel zorg vanuit de AWBZ ingezet kan worden tijdens de schooluren, wanneer dit noodzakelijk is.

SZW

45.

Waarom wordt in deze paragraaf niet gesproken over de inkomensvoorziening die de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) biedt en de koopkrachtontwikkelingen bij deze groep mensen die hun actieve deelname aan de maatschappij kan bemoeilijken?

Deze vragen hebben betrekking op een optelsom van diverse regelingen, zoals de Wajong, het zogenaamde kopje op deze uitkering en de aanvullingen op grond van de Toeslagenwet. De koopkrachtontwikkeling van de jonggehandicapten is voortdurend een punt van aandacht. Voor Wajonggerechtigden is een specifieke tegemoetkoming geïntroduceerd om ervoor te zorgen dat deze groep geen negatieve inkomensgevolgen van de invoering van het zorgstelsel ondervindt. Hun inkomensbeeld is derhalve niet verslechterd. Voor de regelingen wordt verwezen naar www.minszw.nl.

46.

Op welke wijze wordt het mensen met een Wajong-uitkering mogelijk gemaakt zelfstandig te (blijven) wonen en de woonlasten (vaak hoger i.v.m. handicap) te financieren?

Voor Wajonggerechtigden geldt veelal dat bij de Wet op de huurtoeslag (Wht) de 'gewone' maximale huurgrens geldt (€604,72) in plaats van de huurgrens voor jongeren (€331,78). Om hiervoor in aanmerking te komen dient voldaan te worden aan de voorwaarden zoals vastgelegd in artikel 13 van de Wht.

Het voornemen bestaat om de voorwaarden van art. 13 van de Wht voor overschrijding van de maximale huurgrens te versoepelen, zodat de specifieke eis van een (met subsidie) aangepaste woning vervalt en Wajonggerechtigden (tussen 18 en 23 jaar) onder de maximale huurgrens voor niet-jongeren vallen.

VenW

47.

Wat kan worden gemeld met betrekking tot de recente voortgang van de ontwikkeling van het stappenplan en de tijdplanning inzake toegankelijkheid van het openbaar vervoer?

Kortheidshalve wordt hier verwezen naar recente berichtgeving aan de Tweede Kamer over stappenplannen en tijdplanning inzake toegankelijkheid van het openbaar vervoer. Per brief van 12 oktober 2005, kenmerk DGP/SPO/U.05.01760, heeft de minister van Verkeer en Waterstaat de Tweede Kamer geïnformeerd over:

- het stappenplan toegankelijkheid spoorvervoer van ProRail en NS;
- stappenplannen OV-autoriteiten stads- en streekvervoer met betrekking tot vervoermaterieel en reisinformatie.

In mei 2006 heeft de Kamer afzonderlijke brieven ontvangen over:

- het stappenplan gericht op een verbeterde toegankelijkheid van (bus) haltes in het stads- en streekvervoer;
- conclusies ten aanzien van de inwerkingtreding voor het openbaar vervoer van de Wgbh/cz.

Over de resultaten van het implementatieplan toegankelijkheid spoorvervoer van ProRail en NS en de keuzen van de minister van Verkeer en Waterstaat naar aanleiding hiervan, kan de Kamer naar verwachting in september a.s. bericht tegemoet zien.

48.

Per wanneer kan het stappenplan en de tijdplanning worden toegevoegd aan de WGBH/CZ, bij wijze van concrete invulling van het terrein vervoer?

In mei 2006 heeft de Kamer een brief ontvangen van de minister van Verkeer en Waterstaat over conclusies ten aanzien van de inwerkingtreding voor het openbaar vervoer van de Wgbh/cz, waaronder een tijdplanning.

VROM

49.

Wanneer wordt het uitbreidingsvoorstel voor het terrein wonen binnen de WGBH/CZ aan de Kamer voorgelegd?

Op het voorstel tot uitbreiding van de Wgbh/cz met het terrein wonen hebben de minister van VROM en ik advies ontvangen van de Raad van State. Dit uitbreidingsvoorstel heeft overigens een relatie met de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg). De Wvg zal opgaan in de Wmo. De definitieve tekst van het voorstel dient daarom afgestemd te worden op de Wmo. Derhalve zal het bedoelde voorstel in de tweede helft van 2006 aan de Kamer worden aangeboden.

50.

Op welke wijze garandeert het Bouwbesluit dat nieuw te bouwen gebouwen voldoen aan minimale eisen van bruikbaarheid, toegankelijkheid en bereikbaarheid? Heeft u de indruk dat door gemeenten goed genoeg op deze punten wordt gecontroleerd?

Om een bouwvergunning, te verkrijgen dient een nieuw te bouwen gebouw te voldoen aan eisen die het Bouwbesluit 2003 er aan stelt, ook ten aanzien van bruikbaarheid en toegankelijkheid. De gemeente toetst of de bouwvergunningaanvraag voldoet en ziet toe op naleving van de bouwbesluitvoorschriften. Omdat de gemeentelijke handhavingspraktijk verbetering behoefde, is recentelijk een aantal initiatieven ontplooid om het bouwtoezicht te professionaliseren. Dit betreft de ontwikkeling van toetsings- toezichtsprotocollen en de ontwikkeling van de websites, zoals www.bwtinfo.nl ter bevordering van kennisoverdracht en informatie-uitwisseling tussen gemeenten. Op deze wijze zal de handhaving door gemeenten verbeteren, ook ten aanzien van bruikbaarheid en toegankelijkheid. Bereikbaarheid heeft betrekking op de inrichting van de openbare ruimte. Dit betreft een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Het Bouwbesluit 2003 bevat hier geen voorschrift voor omdat het uitsluitend betrekking heeft op bouwwerken.

51.

Op welke wijze worden jongeren beneden de 23 jaar met een Wajong-uitkering gecompenseerd voor de hoge kosten van een geschikte (groeps)woning, indien de huurprijs boven de huurgrens voor jongeren beneden de 23 jaar ligt?

Voor jong gehandicapten geldt dat bij de Wet op de huurtoeslag (Wht) de 'gewone' maximale huurgrens geldt (€604,72) in plaats van de huurgrens voor jongeren (€331,78) indien er een verklaring is (subsidiebeschikking op grond van Wet voorzieningen gehandicapten, of een andere subsidieregeling). In dat geval kunnen jonggehandicapten dus meer huurtoeslag krijgen dan andere jongeren (art. 13, Wht).

In het Besluit op de huurtoeslag, art. 2b, onder e, is geregeld dat verhogingen op grond van art. 9 van de Wajong niet meetellen bij het toetsingsinkomen op basis waarvan de huurtoeslag wordt vastgesteld.

In aanvulling op het voorgaande kan nog gemeld worden dat jongeren met een Wajonguitkering de maximale huurtoeslag krijgen die behoort bij hun huur en dat er het voornemen is om de voorwaarden van art. 13 voor overschrijding van de maximum huurgrens te versoepelen, zodat de specifieke eis van een (met subsidie) aangepaste woning vervalt en gehandicapten jongeren (tussen 18 en 23 jaar) onder de maximale huurgrens voor niet-jongeren vallen.

VWS

52.

Welke inventariseringen ten aanzien van gezinnen met kinderen met beperkingen hebben er in het verleden plaatsgevonden? Was het kabinet niet bekend met de knelpunten die zich voordoen in gezinnen met kinderen met een beperking? Waarom is op basis hiervan nog geen concreet beleidsvoorstel geformuleerd?

In 2000 is door het NIZW in samenwerking met de William Schrikker Stichting een proces- en evaluatieverslag gemaakt rond de subsidieregeling Families First voor gezinnen met kinderen met een licht verstandelijke beperking met een behoefte aan crisishulp. Met de zorgmodule wordt een deel van de cliëntengroep van de orthopedagogische centra bereikt. Deze projecten vormen een samenwerkingsverband met de MEE's en zijn aangehaakt bij bestaande projecten Families First in de jeugdzorg.

Het kabinet is in 1998 gestart met de subsidieregeling Families First en de ontwikkelingen en uitbreiding op dat gebied. De ontwikkeling van Families First was indertijd om een aantal redenen gewenst. De belangrijkste was het gebrek aan een vorm van intensieve ambulante crisishulp in gezinnen. Op dit moment wordt de behandelvorm als (een kostbare) AWBZ-zorgvoorziening gefinancierd en voornamelijk binnen de LVG-sector toegepast. Het CTG bepaalt de tarieven van de module Families First.

Naast het project Families First zijn er door de jaren heen meer speciale voorzieningen voor ouders met kinderen met een beperking ontwikkeld, zoals de logeerhuizen voor kort verblijf (weekendopvang).

Een nieuw beleidsvoorstel is op dit moment niet aan de orde.

53.

Is het niet merkwaardig dat de Taskforce met de RVD moet overleggen over toegankelijke informatievoorziening door de overheid? Hecht het kabinet onvoldoende belang aan de toegankelijkheid van haar informatievoorziening, zodat dit door een andere partij moet worden opgepakt?

De Taskforce Handicap en Samenleving is ingesteld om naar eigen inzicht, op basis van de binnen de Taskforce aanwezige contacten en expertise invulling te geven aan haar taak; de ontwikkeling van het maatschappelijke bewustzijn ten aanzien van mensen met een beperking. Het initiatief van de Taskforce om de toegankelijkheid van de informatievoorziening met de RVD te bespreken doet niets af aan het belang dat het kabinet hecht aan dit onderwerp. In dat kader wijs ik op de toezeggingen die door minister Pechtold in het Algemeen Overleg over toegankelijkheid van overheidswebsites van 12 april jl. gedaan zijn.

Paragraaf 2.2.4

54.

Bent u voornemens aan de wensen van de belangenorganisaties tegemoet te komen om de totstandkoming van inclusief beleid actief te stimuleren? Hierbij gaat het over de positie van de coördinerend bewindspersoon, het ontwikkelen van instrumenten om effecten te objectiveren en te beoordelen, het instellen van een gehandicapten effectrapportage en een onafhankelijke Inspectie gehandicaptenbeleid of visitatiecommissie? Zo neen, waarom niet?

Ik stimuleer de toepassing van inclusief beleid met een pakket aan maatregelen. Ik denk daarbij echter (nog) niet aan de inzet van bovengenoemde instrumenten. Dit omdat ik bij het inclusief maken van het beleid de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van mijn collega-bewindspersonen wens te benutten. Ik zie mijn rol als stimulerend, inspirerend, adviserend en makelend. Ik verkies ondersteuning en meedenken in een vroeg stadium boven controle achteraf. Instrumenten als een verplichte gehandicapten en chronisch zieken effectrapportage (HER) of een onafhankelijke Inspectie gehandicaptenbeleid passen niet in mijn rolopvatting op dit gebied. Een vergroting van bureaucratie dient te worden voorkomen.

Om het inclusief beleid actief te stimuleren zet ik een combinatie in van communicatie en informatie-instrumenten. Ik noem u de inzet van de handreiking inclusief beleid, masterclasses, en het onder de aandacht brengen van nieuwe informatie of van hardnekkige knelpunten. Tevens werk ik aan een elektronisch vragenformulier dat een beleidsmedewerker door de juiste vragen heen leidt bij het formuleren van beleid. Voordeel is dat dit vragenformulier in een veel eerder stadium van de beleidsontwikkeling kan worden ingezet dan een effectrapportage achteraf. Op basis van mijn ervaringen met de masterclasses en de inzet van de overige instrumenten wil ik bezien of een instrument als een visitatiecommissie nog een belangrijke toegevoegde waarde kan hebben. De handreiking inclusief beleid zal ik u separaat toesturen.

Paragraaf 2.3

55.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de planning rondom het toevoegen van het terrein “aanbieden van goederen en diensten” aan de WGBH/CZ? Wanneer kan de Kamer deze planning tegemoet zien?

Over de planning van de uitbreiding van de Wgbh/cz met de verschillende gronden waaronder het terrein ‘aanbieden van goederen en diensten’ zal ik u voor de zomer nader informeren. Ik acht het daarbij van belang deze uitbreiding binnen het gehele kader van mijn beleid te plaatsen.

Paragraaf 2.4

56.

Hoe vaak per jaar komt de interdepartementale commissie bij elkaar?

Naast incidentele contacten is de commissie 2 keer per jaar bij elkaar geweest. Daarnaast vindt op diverse terreinen bilateraal overleg plaats, ook op bewindspersonenniveau.

57.

Welke belangenorganisaties en brancheorganisaties hebben (incidenteel) deelgenomen aan dit overleg?

De Chronische Zieken en Gehandicaptenraad Nederland, de Federatie van Ouderverenigingen, Landelijke Federatie van Belangenbehartigers Onderling Sterk, Mee-Nederland, Vereniging Gehandicapten Platform Nederland-VCP.

58.

Wie bepaalt de samenstelling van deze vertegenwoordiging?

De belangenorganisaties bepalen zelf wie deelneemt.

Paragraaf 2.6

59.

Op welke wijze wordt binnen de Europese Unie door Nederland actief bijgedragen aan de ontwikkeling van initiatieven die een bijdrage leveren aan het voorkomen van discriminatie en uitsluiting van mensen met beperkingen?

Vertegenwoordigers van Nederland zijn betrokken bij die overleg gremia van de EU waar discriminatie aan de orde komt en dragen bij aan de resultaten door actieve deelname in de discussies in de bijeenkomsten en schriftelijke reactie op voorstellen van het bureau van de Europese Commissie.

60.

Kunt u een lijst verstrekken met initiatieven die Nederland in deze context heeft getoond?

Veel van deze initiatieven sluiten aan bij het Nederlandse beleid en worden als zodanig dan ook niet op een lijst bijgehouden. Eén voorbeeld is overigens de toegankelijkheid van ICT waar Nederland op initiatief van de Europese Commissie bij betrokken is.

61.

Op welke wijze worden deze initiatieven naar nationaal beleid vertaald?

In algemene zin worden in het kader van de EU beleidsonderwerpen besproken vanuit de verantwoordelijkheid van de verschillende departementen. Op grond van de besprekingen worden conclusies getrokken over de manier waarop deze het best kunnen worden vertaald. Er is geen sprake van een standaard procedure.

62.

Welke actieve rol heeft Nederland gespeeld in de Raad van Europa om te komen tot een Actieplan voor de integratie van mensen met een beperking in de samenleving?

Nederland heeft het voorzitterschap gehad van de werkgroep die dit Actieplan heeft voorbereid.

63.

Waarin komt de actieve bijdrage van Nederland binnen werkgroepen rond design for all en autisme tot uiting?

Nederland heeft een actieve inbreng in de discussies in de betreffende werkgroepen. Vanuit het secretariaat van de RvE wordt de betrokkenheid van Nederland zeer positief beoordeeld. Bij de eerdere Resoluties van de RvE over de gevolgen van nieuwe technologie voor mensen met een beperking en bij de zogenaamde declaratie van Ministers in Malaga heeft Nederland deelgenomen aan de drafting committees.

64.

Wat is de doelstelling en de samenstelling van de genoemde werkgroep?

Het doel van de werkgroepen bij de Raad van Europa is in zijn algemeenheid te komen tot ervaringsuitwisseling over de manier waarop beleid voor mensen met beperkingen vorm kan worden gegeven. Alle lidstaten van de RvE hebben de mogelijkheid deel te nemen aan de werkgroepen. De feitelijke deelname is afhankelijk van het onderwerp.

De werkgroep Design for All wil op basis van het concept 'universal design', een strategie aanbieden waarmee toegankelijkheid, in alle aspecten van het woord, wordt bevorderd. Dit kan bijvoorbeeld gaan over toegankelijkheid op het gebied van de bouw, fabricage van producten, verschaffen van informatie, verlenen van overheidsdiensten en scholing. Universal design schept mogelijkheden en voorwaarden voor een gebruiksvriendelijke en toegankelijke maatschappij voor iedereen. In deze werkgroep zitten de volgende lidstaten: België, Bulgarije, Duitsland, Denemarken, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Portugal, Spanje, Hongarije, Polen en Malta. De lidstaten worden grotendeels vertegenwoordigd door ambtenaren van diverse ministeries (van Sociale Zaken, Gezondheidszorg tot en met Verkeer) en organisaties die met toegankelijkheid- en bouwnormen te maken hebben. Ook zijn er vertegenwoordigers van de Europese Commissie en van het European Disability Forum aanwezig.

De werkgroep 'Integratie in het onderwijs voor kinderen met een autistische stoornis' is in 2004 van start gegaan, naar aanleiding van een tegen Frankrijk ingediende klacht met betrekking tot het gebrek aan goed onderwijs voor kinderen met autisme. De doelstelling van deze werkgroep is de verbetering van het onderwijs voor kinderen met autisme. In de werkgroep zijn diverse lidstaten (Oostenrijk, België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Portugal, Slovenië, Kroatië, Hongarije, Polen, Spanje, Zweden, Zwitserland en Verenigd Koninkrijk) vertegenwoordigd. Daarnaast hebben verschillende deskundigen op het gebied van kinderen met autisme en onderwijs zitting in de werkgroep; Mw. Rita Jordan (professor aan de Universiteit van Birmingham (UK) is de consultant en penvoerder van het advies. Nederland vervult een bijzonder actieve rol in deze werkgroep.

65.

Wat is de concrete inzet van Nederland in het kader van de genoemde activiteiten, wat hebben deze werkgroepen tot nu toe opgeleverd en wat is daar in Nederland mee gedaan?

Zie ook het antwoord op de vorige vragen hierover.

De werkzaamheden van de werkgroepen over autisme en over Design for All zijn nog niet afgerond, zodat nog geen uitspraak kan worden gedaan over de volledige doorwerking van de resultaten van de werkgroepen. Ten aanzien van 'design for all' wordt overigens al wel in samenwerking met het Nederlands Normalisatie Instituut gezocht naar een manier om het idee van 'design for all' te laten landen in nieuwe normen en standaarden.

Naast de daadwerkelijke resultaten van dergelijke werkgroepen is ook het proces daar naar toe niet onbelangrijk. De discussies binnen de Raad van Europa stimuleren na te denken over de manier waarop de inhoud van deze resoluties in de praktijk kunnen worden gebracht, ideeën en ervaringen uit verschillende landen worden direct vanaf het begin in beleidsprocessen ingebracht.

66.

Waarom is gekozen voor werkgroepen rond de twee genoemde onderwerpen?

Het secretariaat van het Committee on the Rehabilitation and integration of people with disabilities (Partial Agreement; CD-P-RR) heeft op basis van adviezen van de verschillende landen, gekozen voor uitwerking van de genoemde onderwerpen.

67.

Zijn er ook andere werkgroepen actief die zich bezighouden met andere onderwerpen en zo ja, welke? Levert Nederland daar ook een actieve bijdrage aan? Zo ja, waarin uit zich dat? Zo neen, waarom niet?

Ja de in vraag 6 en vraag 34 genoemde Ad Hoc Group of Experts on Community Living (Deinstitutionalisation) of children with disabilities) is de derde werkgroep die onder de CD-P-RR is ingesteld. De bijdrage van Nederland is beschreven in beide genoemde vragen.

Paragraaf 3

68.

Hoeveel jaar gaat het project rond maatschappelijk bewustzijn lopen?

Voor de ontwikkeling van het maatschappelijk bewustzijn ten aanzien van de positie van mensen met beperkingen is het belangrijk om knelpunten die mogelijke oplossingsrichtingen in de weg staan inzichtelijk te maken. Eén van de knelpunten die naar voren is gekomen, is het idee dat inclusief beleid gepaard zal gaan met hoge kosten. Het in de paragraaf 'maatschappelijk bewustzijn' genoemde project betreft een onderzoek waarin met een kosten-baten analyse wordt uitgezocht hoe de maatschappelijke kosten en baten verdeeld zijn op verschillende terreinen waar inclusief beleid is toegepast. Het onderzoek is in februari jl. gestart en zal uiterlijk in de zomer worden afgerond.

69.

Wat zijn de kosten die gemoeid zijn met dit project?

De kosten voor de uitvoering van dit project bedragen €76.993,-- inclusief BTW.

70.

Omdat een aanbesteding van dit project is uitgegaan wordt de suggestie gewekt dat de keuze voor bepaalde terreinen reeds is gemaakt, om welke terreinen gaat het?

De keuze voor de beleidsterreinen is na de eerste fase van het onderzoek door de onderzoekers in samenspraak met de opdrachtgever gemaakt. Er is gekozen voor projecten op het terrein van onderwijs, arbeid, vervoer, wonen en digitale informatievoorziening door gemeenten.

71.

In het kader van inclusief beleid van de overheid pleit het kabinet voor een adviserende rol van de coördinerend bewindspersoon op de achtergrond. Welke rol kunnen de eerder door de belangenorganisaties genoemde visitatiecommissies of gehandicapten effectrapportage spelen in het kader van een gedegen objectieve beoordeling van het gevoerde beleid door professionals die op de hoogte zijn van maatschappelijke knelpunten en interdepartementale overlappingsen? Bent

u bereid dergelijke visitatiecommissies of gehandicapten effectrapportages in te voeren? Zo neen, waarom niet?

Het kabinet heeft november 2003 besloten dat alle beleid vanuit het Rijk 'inclusief' dient te zijn. Om dit besluit ook daadwerkelijk vorm te geven is een verantwoordelijkheid van alle bewindspersonen. Ik zie mijn rol als stimulerend, inspirerend, adviserend en makelend. Ik verkies ondersteuning en meedenken in een vroeg stadium boven controle achteraf. Ik voer daarvoor een doordachte combinatie van maatregelen uit, waaronder de inzet van de handreiking inclusief beleid, masterclasses en het onder de aandacht brengen van nieuwe informatie. Een onderdeel daarvan is ook een elektronisch vragenformulier dat een beleidsmedewerker door de juiste vragen heen leidt bij het formuleren van beleid. Dit formulier wordt op dit moment ontwikkeld. Voordeel is dat dit vragenformulier in een veel eerder stadium van de beleidsontwikkeling kan worden ingezet dan een effectrapportage achteraf. Op basis van mijn ervaringen met de masterclasses en de inzet van de overige instrumenten wil ik bezien of een instrument als een visitatiecommissie nog een belangrijke toegevoegde waarde kan hebben. Het inzetten van een verplichte gehandicapten en chronisch zieken effectrapportage (HER) past niet in mijn rolopvatting op dit gebied. Een vergroting van bureaucratie dient te worden voorkomen. De handreiking inclusief beleid zal ik u separaat toesturen.

72.

Welke concrete acties gaat het kabinet deze periode ondernemen om in beleidsdossiers die minder knellend lijken te zijn voor mensen met een handicap alsnog aandacht te besteden aan de positie van deze mensen?

De op dit moment voorgenomen concrete acties van het kabinet staan beschreven in de brief van 11 april 2005 (Kamerstukken II 2004-2005, 29355 nr. 14). In deze brief worden als speerpunten benoemd: het kiezen op afstand; toegankelijkheid van woningen als onderdeel van het Grotestedenbeleid; vermindering administratieve lasten voor de burgers; herijking van het zorgstelsel in het primair en voortgezet onderwijs; invoering van de leerlinggebonden financiering in het mbo; reïntegratie van jonggehandicapten; inkomensbescherming van arbeidsongeschikte werknemers en jong gehandicapten; invoeren van een voor alle gebruikers vriendelijke OV-chipkaart; formulering van regelgeving over de levering van diensten voor passagiers met beperkte mobiliteit op de luchthaven; uitbreiding van de Wgbh/cz met het domein wonen; toename van het aantal nultrreden-woningen; tot stand brengen van een multidisciplinaire beoordeling achter één loket in de jeugdzorg; het creëren van een alternatief zorgaanbod voor jeugdigen met ernstige gedragsproblemen.

73.

Wanneer wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang van de uitbreiding van de WGBH/CZ?

Over de planning van de uitbreiding van de Wgbh/cz met de verschillende gronden waaronder het terrein 'aanbieden van goederen en diensten' zal ik u voor de zomer nader informeren.

74.

Welke trajecten zijn ingezet om te komen tot een versterking van het maatwerk op lokaal niveau?

Op het terrein van arbeid, inkomen, welzijn en voorzieningen voor mensen met beperkingen is nieuwe wetgeving van kracht of in voorbereiding. In die wetgeving is er een grote beleidsvrijheid voor gemeenten vastgelegd, gemeenten worden daarmee in staat gesteld om op geleide van de lokale situatie hun beleid vorm te geven. Het is uitdrukkelijk de bedoeling van het kabinet de verantwoordelijkheid voor uitvoering van deze wetten bij de gemeenten te leggen zodat maatwerk kan worden geleverd.

75.

Wat is het doel van deze trajecten en wat zijn de beoogde resultaten van deze trajecten?

Het doel van deze trajecten is gemeenten de mogelijkheid te geven hun beleid vorm te geven op grond van de lokale behoefte.

76.

Wie zijn bij de implementatie van deze trajecten betrokken?

VNG en de betreffende ministeries op generiek niveau; daarnaast zijn lokaal de gemeenten betrokken, maar ook scholen en AWBZ-instellingen.

77.

Op welke wijze worden de belangenorganisaties vaker en meer structureel betrokken bij de totstandkoming van beleid?

In het GOG (Gestructureerd overleg gehandicaptenbeleid) is het overheidsbeleid een regelmatig terugkerend thema. Doordat verschillende gehandicaptenorganisaties deelnemen aan dit overleg wordt een duidelijke inbreng gegeven ten aanzien van het beleid, de verschillende invalshoeken van de deelnemende organisaties dragen hier zeker aan bij. Enkele malen per jaar vindt overleg plaats tussen VWS en een vertegenwoordiging van het GOG waarbij voldoende ruimte is om inbreng te geven ten aanzien van lopend beleid ofwel het beleid dat in voorbereiding is. Daarnaast vindt regelmatig overleg plaats over relevante beleidsontwikkelingen met die organisaties die direct belang hebben bij het betreffende beleidsvoornemen. Ook andere departementen hebben regelmatig overleg met de gehandicaptenorganisaties en betrekken hen bij de totstandkoming van voor hen relevant beleid. In een aantal gevallen ontvangen zij daarvoor (project)subsidies.

78.

Hoe wordt behoud van expertise en inbreng van belangenorganisaties gewaarborgd nu deze organisaties worden geconfronteerd met subsidiekortingen?

Naar verwachting op korte termijn zal de nieuwe subsidieregeling voor PGO-organisaties in werking treden. Deze regeling beoogt een bijdrage te leveren aan de versterking van de positie van patiënten en hun organisaties. Publieke middelen worden beschikbaar gesteld voor specifieke activiteiten: voorlichting, lotgenotencontact, belangenbehartiging, ondersteuning medezeggenschap en kwaliteitstoetsing vanuit patiënten- en cliëntenperspectief: In aanmerking komen organisaties van patiënten, gehandicapten, ouderen en koepelorganisaties. Er is geen sprake van een bezuiniging. Onder de nieuwe regeling functiefinanciering veranderen de voorwaarden voor subsidieverlening.

Organisaties worden geacht in principe door middel van contributies hun eigen organisatie in stand te houden. Hun voortbestaan wordt bepaald door de leden. Activiteiten kunnen worden gefinancierd door goede projectplannen in te dienen bij het Fonds PGO. Deze projectsubsidies tasten de onafhankelijkheid van de organisaties niet aan; te allen tijde kunnen zij de belangen van hun leden behartigen.

De garantie op subsidie kan minder worden, maar door goede plannen in te dienen, kunnen organisaties net zo veel of meer subsidie verwerven dan voorheen. Daarnaast zijn er ook organisaties waarvan de garantie op subsidie afneemt, die níet in staat zijn om extra geld te verwerven.

Bijlage Rapportage Taskforce Handicap en Samenleving

79.

Het lijkt dat de Taskforce zich door het budget sterk beperkt voelt in haar werkzaamheden. Is hierover overleg geweest met de Taskforce en is er besloten dit bedrag te verhogen?

Voor de werkzaamheden van de Taskforce is een structureel budget beschikbaar daarnaast vindt op incidentele basis financiering van activiteiten plaats. Enerzijds bepaalt dit inderdaad de mogelijkheden van de Taskforce in het uitzetten van onderzoeken en pilots. Aan de andere kant kan juist vanwege de diverse samenstelling van de deelnemers van de Taskforce en de door haar gekozen werkwijze verwacht worden dat de grootte van het te besteden budget geen beperking hoeft te zijn voor de effectiviteit.

80.

De Taskforce deelt mede dat de beeldvorming over haar bij gehandicaptenorganisaties is verbeterd. Wat voor signalen bestaan hiervoor?

De belangenorganisaties blijken een grotere bereidheid te hebben om een bijdrage te leveren aan de activiteiten van de Taskforce.

81.

De Taskforce heeft bijgedragen aan het ontwikkelen van een visie op het participatiebudget. Hoe kijkt het kabinet hier tegenaan, en wanneer ontvangt de Kamer hierop een standpunt?

Het kabinet staat positief tegenover verlichting van administratieve lasten en het vergroten van de keuzemogelijkheden voor de burger en wil onderzoeken wat in het verlengde van het project tot stroomlijning van de indicatiestelling (zie de brief van 21 maart hierover; Kamerstukken II 2005-2006, 29515, nr. 134) de mogelijkheden zijn om te komen tot verdere stappen op het gebied van keuzemogelijkheden voor de burger. Het kabinet wil onderzoeken wat in het kader van de voormelde doelstellingen, lastenverlichting en keuzemogelijkheden, de voor- en nadelen zijn van een participatiebudget.

82.

Wat is de stand van zaken van de “grote tentoonstelling” over design for all die internationaal zou rondtrekken?

Deze tentoonstelling zal waarschijnlijk vanaf september 2006 in Eindhoven te bezichtigen zijn.

83.

Wat voor afspraken heeft de Taskforce gemaakt met de NS, en hoe verhouden die zich tot het actieplan toegankelijk openbaar vervoer?

De afspraken gaan over het voorkomen van concrete knelpunten die in het vervoer van reizigers kunnen optreden. Het gaat dan om zaken als bejegening, maar ook over de toegankelijkheid van de informatie via de website, waar al veel resultaat wordt bereikt. Het gaat dus in feite om de eerste zichtbare stappen op weg naar toegankelijk openbaar vervoer, zoals in het actieplan vastgelegd.

84.

Hoe verklaart u de lange periode van ruim zeven maanden tussen installatie van de Taskforce en de officiële presentatie, wat wordt gezien als de echte start? Wat betekent deze lange aanloopperiode voor de planning en de effectiviteit van de Taskforce?

De Taskforce werd aangekondigd in het Actieplan gelijke behandeling in de praktijk (november 2003). Toen kon pas een begin worden gemaakt met het samenstellen van de Taskforce, omdat de middelen niet eerder beschikbaar konden worden gesteld. De formele start was in april 2004, nadat het merendeel van de leden was aangezocht en had ingestemd met deelname. Het kabinet heeft er veel belang aan gehecht met de instellingsbeschikking de Taskforce optimale vrijheid te bieden haar eigen middelen in te zetten. Het heeft relatief veel tijd gekost om deze instellingsbeschikking goed te formuleren. Op basis van een plan kon de definitieve subsidie worden toegekend, maar eerder was al een voorschot op deze subsidie gegeven.

Vragen SP-fractie

85.

Waarom is in het opschrift van paragraaf 2.2 “maatwerk op lokaal niveau” opgenomen, terwijl die paragraaf eigenlijk alleen gaat over activiteiten op het niveau van de rijksoverheid? Op welke manier wordt op lokaal en regionaal niveau concreet invulling gegeven aan de diverse doelstellingen van het beleid? Kan dit per doelstelling concreet worden uitgewerkt?

Om maatwerk op lokaal niveau mogelijk te maken moeten ook vanuit de landelijke overheid initiatieven in gang worden gezet. De overheid dient de randvoorwaarden te geven waarbinnen het lokale beleid uitgevoerd kan worden. Een goed voorbeeld daarvan is de Wet maatschappelijke ondersteuning die het gemeenten mogelijk maakt een samenhangend lokaal beleid neer te zetten en het juiste maatwerk voor de voor hun gemeente specifieke problematiek te leveren. Het is de verantwoordelijkheid van gemeenten om de Wmo op een goede manier uit te voeren.

86.

Op welke manier wordt concreet invulling gegeven aan het stimuleren van de lokale partners?

De belangrijkste lokale partners zijn de gemeenten, zij worden verantwoordelijk voor bijvoorbeeld de uitvoering van de Wmo. Om de gemeenten goed voor te bereiden op deze nieuwe taak en maximaal van informatie te voorzien is een uitgebreid voorlichtingstraject rond de

implementatie van de Wmo op gezet. Daarnaast zijn samenwerkingsverbanden tot stand gekomen waarbinnen gemeenten informatie uitwisselen over de zogenaamde Wmo-pilots. Gemeenten kunnen inclusief beleid gebruiken als één van de middelen om de belangrijkste doelstelling van de Wmo; ‘iedereen moet meedoen’, te bereiken.

87.

Wat zijn de doelstellingen inzake de bekendheid van de wet binnen de diverse ministeries? Wat is het percentage ambtenaren dat bekend moet zijn met de doelstellingen en hieraan invulling moet geven?

Belangrijk is dat burgers en organisaties bekend zijn met de Wgbh/cz. Het is van belang dat burgers weten waar zij zich aan moeten houden en dat er een mogelijkheid is om bij de Commissie Gelijke Behandeling een klacht neer te leggen. Vanuit de betrokken ministeries is meegewerkt aan de voorlichtingscampagne over deze wet gericht op het beroepsonderwijs en de werkgevers.

Via de CG-raad, zijn de burgers voor wie deze wet belangrijk is, geïnformeerd bij het inwerking treden van de wet. Een indicatie voor die bekendheid is het aantal klachten dat is ingediend bij de Commissie gelijke behandeling. In het eerste jaar dat de wet van kracht was (2004) zijn er 58 klachten ingediend.

88.

Hoe wordt invulling gegeven aan de doelstelling dat alle werkgevers bekend zijn met de inhoud van de WGBH/CZ? Hoe wordt het resultaat hiervan getoetst?

Om de wetgeving bekend te maken is vanuit de rijksoverheid voorlichtingsmateriaal (hard copy en digitaal) verspreid gericht op werkgevers; bovendien is via de belangenorganisaties, periodieken, etc informatie verspreid. Bij de inwerkingtreding hebben de belangenorganisaties met steun van het Nationaal Comité Europees jaar de publiciteitscampagne Gelijke = Gelijk gelanceerd. Verder is in voorkomende gevallen is gewezen op de verplichtingen uit de wet. Door belanghebbenden is publiciteit gegenereerd door zaken aanhangig te maken bij de Commissie Gelijke Behandeling.

Het is overigens moeilijk om te toetsen of alle werkgevers daadwerkelijk op de hoogte zijn van deze wetgeving. Net als bij andere nieuwe wetgeving wordt ervan uitgegaan dat na zekere tijd betrokkenen van de nieuwe regels op de hoogte zijn.

89.

Wat zijn de consequenties van het VN-verdrag voor de Nederlandse wet en de praktijk van het gelijke behandelingsbeleid? Welke overeenkomsten en verschillen zijn er?

Het concept van het VN-verdrag regelt het voorkomen van discriminatie van mensen met beperkingen en het stimuleren van gelijke behandeling. Het ambtelijk concept van het verdrag in zijn huidige vorm heeft veel overeenkomsten met de Nederlandse en EU-regelingen. Er is een verplichting om een ‘redelijke aanpassing’ te bieden als het niet mogelijk is op gelijkwaardige wijze aan de samenleving deel te nemen. Er wordt in het verdrag een veel breder scala van levensterreinen bestreken dan in Nederland onder de gelijke behandelingswetgeving valt.

In algemene zin kan gesteld worden dat alle mensenrechtenverdragen van toepassing zijn op mensen met beperkingen. In deze zin voegt het verdrag niet veel toe. Doordat echter expliciet veel levensterreinen worden genoemd en gelijke behandeling en participatie daarbij als uitgangspunt worden verwoord, kan het zijn dat er consequenties voor de Nederlandse wetgeving zijn. Immers de Nederlandse wetgeving is sterk gericht op het regelen van voorzieningen. In de Wmo wordt participatie als uitgangspunt genoemd, waarmee een zelfde kader wordt gegeven als in het VN-verdrag. Thans wordt uitgezocht wat de exacte gevolgen zijn van de huidige versie van dit verdrag voor de Nederlandse wet- en regelgeving zullen zijn. Nadat de finale tekst van het verdrag beschikbaar is, kunnen definitieve conclusies worden getrokken.

90.

Wat is de laatste stand van zaken op het gebied van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer?

Ik verwijs voor de beantwoording van deze vraag naar het antwoord op vraag 47 waarin wordt verwezen naar recente berichtgeving aan de Tweede Kamer.

Per brief van 12 oktober 2005 (Kamerstukken II, 2005-2006, 23645 nr. 112) heeft de minister van Verkeer en Waterstaat de Tweede Kamer geïnformeerd over stappenplannen inzake de toegankelijkheid van het spoorvervoer en het vervoermaterieel stads- en streekvervoer.

In mei 2006 heeft de Kamer brieven ontvangen over het stappenplan gericht op een verbeterde toegankelijkheid van (bus)haltes in het stads- en streekvervoer en over de conclusies ten aanzien van de inwerkingtreding voor het openbaar vervoer van de Wgbh/cz.

September a.s. kan de Kamer bericht verwachten over de resultaten van het implementatieplan toegankelijkheid spoorvervoer en de keuzen van de Minister van Verkeer en Waterstaat naar aanleiding hiervan.

91.

Kan worden medegedeeld welke concrete resultaten er sinds de inwerkingtreding van de wet zijn geboekt?

De Wgbh/cz biedt de mogelijkheid tot het indienen van een klacht bij de commissie gelijke behandeling. De wet is in december 2003 in werking getreden. In het jaar 2004 zijn er 58 klachten bij de Commissie gelijke behandeling ingediend. De Commissie bracht 22 oordelen uit op deze grond, in 8 daarvan was sprake van verboden onderscheid en in 3 andere uitspraken werd een aanbeveling gegeven. Evaluatie van de Wet is voorzien 5 jaar na inwerkingtreding en zal dus aan het eind van 2008 worden uitgevoerd.

92.

Wat zijn de actiepunten voor de komende twee jaar met het bijbehorende tijdpad en doelstellingen?

De zaken die in het Actieplan gelijke behandeling in de praktijk en in de Speerpuntenbrief zijn genoemd hebben nog steeds prioriteit. Het gaat daarbij om het kiezen op afstand; toegankelijkheid van woningen als onderdeel van het Grotestedenbeleid; vermindering administratieve lasten voor de burgers; herijking van het zorgstelsel in het primair en voortgezet onderwijs; invoering van de leerlinggebonden financiering in het mbo; reïntegratie van jonggehandicapten; inkomensbescherming van arbeidsongeschikte werknemers en jong

gehandicapt; invoeren van een voor alle gebruikers vriendelijke OV-chipkaart; formulering van regelgeving over de levering van diensten voor passagiers met beperkte mobiliteit op de luchthaven; uitbreiding van de Wgbh/cz met het domein wonen; toename van het aantal nultreden-woningen; tot stand brengen van een multidisciplinaire beoordeling achter één loket in de jeugdzorg; het creëren van een alternatief zorgaanbod voor jeugdigen met ernstige gedragsproblemen (Kamerstukken II 2004-2005, 29355 nr. 14).